

НАЦІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ СФЕРИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ МІЖНАРОДНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Катерина Горбачова,

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри приватного та соціального права
Сумського національного аграрного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5940-6350>*

Валентина Нежевело,

*старший викладач кафедри приватного та соціального права
Сумського національного аграрного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4596-4818>*

Ірина Хайхан,

*студентка 1м курсу, Юрм1901
Сумського національного аграрного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7558-5275>*

У статті порушено проблеми забезпечення Україною виконання своїх міжнародних зобов'язань, зокрема у сфері інтелектуальної власності, яка на сьогодні є однією з найкритичніших щодо виконання Угоди про асоціацію України з ЄС. У статті визначено, що основою єдності та комплексного характеру державної політики у сфері інтелектуальної власності є прийняття Національної стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності на 2020–2025 роки. Вказана стратегія повинна стати відображенням адаптації інституту інтелектуальної власності до загальних світових тенденцій та успішних європейських практик, містити мету та шляхи її практичної реалізації. Від успішного прийняття стратегії залежить подальший розвиток судово-правової реформи в Україні, у рамках якої створено Вищий суд з питань інтелектуальної власності. Однак без єдності законодавства, його стратегічної узгодженості неможлива практична реалізація започаткованої реформи, а відповідно й виконання міжнародних зобов'язань.

Ключові слова: Національна стратегія розвитку сфери інтелектуальної власності на 2020–2025 роки, міжнародні зобов'язання, судова реформа, Вищий суд з питань інтелектуальної власності

Постановка проблеми. Підсумки звітування Офісу Генерального прокурора свідчать про суттєве зростання правопорушень у сфері інтелектуальної власності в Україні. За результатами досліджень міжнародних неурядових організацій Україна все ще зберігає статус лідера з порушення прав інтелектуальної власності. Більше

того, українським Урядом визнано невиконання нашою країною умов Угоди про асоціацію між Україною та ЄС саме у сфері інтелектуальної власності. Так, у звіті Уряду за 2019 рік про стан виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС критичним було визнано виконання положень угоди саме у сфері інтелектуальної власності. Вказане

ПОГЛЯД НАУКОВЦЯ

обумовлює практичне та теоретичне значення порушеної проблематики.

Літературний огляд. За останні роки посилення європейської інтеграції нашої держави все ширше коло науковців різних галузей науки звертають свою увагу на дослідження сфери інтелектуальної власності. Беззаперечний вклад у ці дослідження зроблено такими вітчизняними науковцями як: А. О. Болотіна (Дігтяр), І. М. Білоус, П. С. Берзін, В. Д. Гулкевич, В. О. Жаров, А. С. Нерсесян, М. І. Мельник, М. І. Логвиненко, О. П. Орлюк.

Формування цілей (мета дослідження). Метою статті є дослідження стану виконання Україною міжнародних зобов'язань у сфері інтелектуальної власності, особливо процесу прийняття Національної стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності на 2020–2025 роки, пошуку ефективних механізмів її практичної реалізації.

Виклад основного матеріалу. Обравши європейський вектор розвитку, Україна посилила режим співпраці з європейськими та іншими міжнародними державними урядовими та неурядовими інституціями, у тому числі й у сфері інтелектуальної власності, зокрема йдеться про Всесвітню організацію інтелектуальної власності (ВОІВ), Міжнародний союз з охорони нових сортів рослин (УПОВ), Організацію Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), Європейську економічну комісію Організації Об'єднаних Націй (ЄЕК ООН), Європейське патентне відомство (ЄПВ) і спеціалізовані відомства з різних країн, у тому числі країн Євросоюзу. Останніми роками наша держава дещо зміцнила свій міжнародний авторитет у багатьох сферах. Для посилення такої співпраці Україна долучилася практично до всіх конвенцій та угод, що регулюють правовідносини у галузі права інтелектуальної власності, які відповідно до законодавства України стали нормами прямої дії. Однак, вели-

ку роль відіграє і національне законодавство, яке, на жаль, у частині права інтелектуальної власності має чимало прогалин і колізій у своєму правовому регулюванні [1, 36]. Однак, варто зауважити, що більшої ефективності додасть не кількісний показник імплементації, ратифікації міжнародних угод та договорів, а їх належне виконання. Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС обумовило низку зобов'язань, узятих на себе нашою країною, щодо гармонізації національної системи охорони прав інтелектуальної власності. Безпосереднє набрання чинності зазначеною угодою посилює актуальність правової охорони прав інтелектуальної власності з метою реального створення спільного з європейськими країнами ринку інтелектуальної власності, виконання Україною взятих міжнародних зобов'язань, формування її позитивного авторитету та сприйняття як рівного члена міжнародної спільноти, забезпечення економічної безпеки держави [6, 51].

Першочерговим завданням на сьогодні є прийняття Національної стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності на 2020–2025 роки з метою забезпечення інтеграції України у міжнародний та європейський інтелектуальний простір з урахуванням національних інтересів нашої країни. Окрім того, без її прийняття ні судова, ні правова реформа не матимуть своєї практичної реалізації через відсутність єдиного підходу до політики держави у сфері інтелектуальної власності. Розробниками стратегії було вивчено прогресивні підходи, закладені в Стратегії «Європа 2020», якою вказано цілі та стратегічні пріоритети ЄС, покликані консолідувати європейську конкурентоспроможність на глобальному рівні, зокрема у частині розбудови Інноваційного союзу, Європейського дослідницького простору, а також у процесі реалізації Цифрового порядку денного для Європи.

Невпинне зростання ролі інституту інтелектуальної власності у світі обу-

мовлює нагальну потребу посилення відповідних наукових досліджень з метою вироблення реально діючих механізмів, заходів охорони та захисту інтелектуальної власності в Україні, їх раціонального, правомірного використання. Наша держава не може залишатися осторонь розвитку світових тенденцій у галузі інтелектуальної власності, тим більше від використання результатів інтелектуальної діяльності, щоб бути конкурентоспроможною інноваційною державою. Згідно з результатами дослідження Відомства з інтелектуальної власності ЄС (EUIPO) 2013 року, оновленого в жовтні 2016 року, щодо ролі підприємств, які активно використовують ІВ, у функціонуванні економіки в ЄС такі підприємства забезпечують майже 42 % обсягів ВВП Євросоюзу (5,7 трлн євро) і генерують 82 млн робочих місць (із вищою оплатою праці (46 % — надбавка), порівняно з підприємствами, у яких ІВ не використовується активно); на ці підприємства припадає 90 % обсягів торгівлі ЄС з рештою світу (96 млрд євро). Дослідження включило як європейські, так і національні права інтелектуальної власності на патенти, торгові марки та промислові зразки. Згідно з отриманими даними (1) компанії, що володіють правами інтелектуальної власності, як правило, мають майже в 6 разів більше працівників, ніж ті, що їх не мають; (2) їхній дохід на одного працівника в середньому перевищує 29 %; (3) вони виплачують заробітну плату, яка в середньому на 20 % вища; (4) близько 40 % великих компаній володіють правами інтелектуальної власності; (5) хоча лише 9 % малого бізнесу володіють правами інтелектуальної власності, фірми, які мають такі права, отримують майже на 32 % більше доходу на одного працівника [10].

Міжнародні зобов'язання України у сфері інтелектуальної власності на сьогодні головним чином полягають у спрощенні процедур створення та комерційного використання продуктів, зокрема

продуктів творчої діяльності як на території нашої держави, так і держав-членів ЄС, а також забезпечення належного та ефективного рівня охорони і захисту прав інтелектуальної власності.

У результаті реформування вітчизняної системи охорони прав інтелектуальної власності в Україні на сьогодні вона є сукупністю державних органів законодавчих, що здійснюють правове забезпечення охорони інтелектуальної власності, та спеціально створених структурних і функціональних органів державної влади, діяльність яких спрямована на формування та реалізацію державної політики у сфері охорони інтелектуальної власності, на сприяння забезпеченню задоволення суспільства у розвиткові інтелектуального, творчого, науково-технологічного потенціалу нації, на стимулювання використання об'єктів права інтелектуальної власності в інноваційній діяльності, на підвищення рівня захисту прав інтелектуальної власності, виховання правосвідомості та поваги до інтелектуальної власності та на задоволення потреб суспільства й держави у формуванні та розвиткові ринку інновацій і розбудові цифрової економіки.

В Україні традиційно зберігається дворівнева система законодавства у сфері права інтелектуальної власності. Збережена наступність у правових традиціях, що полягає у розміщенні норм про право інтелектуальної власності у системі цивільного законодавства. Наявність великої кількості проблем у системі права інтелектуальної власності зумовлена неузгодженістю між нормативно-правовими актами з цих питань. На нашу думку, потребує удосконалення судовий захист прав інтелектуальної власності шляхом створення спеціалізованого суду, який розглядав би питання, пов'язані з порушенням прав інтелектуальної власності [3, 10–11].

На думку Г. В. Довгань, аналіз процесу становлення законодавства незалежної України у сфері інтелектуальної власності свідчить те, що попри що-

ПОГЛЯД НАУКОВЦЯ

річні доповнення, суттєвих змін у правовому регулюванні відносин у сфері права інтелектуальної власності як таких не відбувається, особливо щодо судового захисту. Строки адаптації законодавства про інтелектуальну власність до законодавства ЄС, визначені у низці угод, не були дотримані [2]. Однак, зазначимо, що 2019 року зроблено суттєві кроки з удосконалення правового регулювання сфери інтелектуальної власності. Про це свідчить прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України відносно вдосконалення охорони прав на компонування напівпровідникових виробів» від 19.09.2019 № 111-IX [11], яким надається нове визначення термінів, уточнюються умови надання правової охорони та умови охороноздатності компонування напівпровідникового виробу, а також уточнюється перелік прав та обов'язків, що випливають з державної реєстрації компонування напівпровідникового виробу тощо. Цим законом також узгоджено вимоги чинного законодавства України з охорони прав на географічні зазначення із правом ЄС прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень» від 20.09.2019 № 123-IX. Надаються нові визначення термінів «географічне зазначення», «назва місця походження товару», умов надання правової охорони географічному зазначенню та підстави для відмови в наданні такої охорони, уточнено коло осіб, які мають право на державну реєстрацію географічного зазначення, перегляду вимог до заявки на реєстрацію, визначенню вимоги до технічних умов, яким повинен відповідати товар, для якого заявляється зазначення, і уточнений перелік прав та обов'язків, що випливають з державної реєстрації географічних зазначень тощо.

Як вказує О. П. Орлюк, законодавству з інтелектуальної власності можна надати ще одну характеристику — су-

перечливість. Насамперед це стосується наявності Цивільного кодексу України та спеціальних законів, що регулюють сферу інтелектуальної власності, які й досі не приведені між собою у відповідність. Це стосується й багатьох інших галузевих законів, у яких щонайменше понятійний апарат суттєво різниться, а також Кримінального кодексу України, Господарського кодексу України, бюджетного і податкового кодексів, бухгалтерського законодавства тощо. Усе це породжує наявність спорів, які нерідко передаються на вирішення до судових органів з метою захисту порушених прав інтелектуальної власності [9, 17]. Погоджуючись із такою позицією, звернемо увагу, що Кримінальний кодекс України наразі потребує вдосконалення вживаної ним термінології у сфері інтелектуальної власності, яка не приведена у відповідність до норм цивільного законодавства. Зокрема йдеться про ст. 177 КК України «Порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію» [7]. Так, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення охорони прав на компонування напівпровідникових виробів» від 19.09.2019 року № 111-IX термін «топографія інтегральної мікросхеми» замінено на «компонування напівпровідникових виробів» [11], відповідні зміни вже внесені до Цивільного кодексу України, і серед об'єктів права інтелектуальної власності, передбачених ч. 1 ст. 420 ЦК України, тепер відомим є напівпровідниковий виріб (замість інтегральної мікросхеми) [13].

Робота над цими напрямками триває, і перспективою вже цього року є розробка проекту Закону України «Про авторське право і суміжні права» з метою викладення Закону України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-XII у новій редакції. Із Євросоюзом узгоджується зміст Додатка XXII-C і Додатка XXII-D: ведеться робота з доповнення їх географічними

зазначеннями для сільськогосподарських і харчових продуктів та географічними зазначеннями для вин, ароматизованих вин та спиртних напоїв, що охороняються відповідно до рівня охорони, встановленого Підрозділом 3 «Географічні зазначення» Частини 2 Глави 9 Розділу IV Угоди про асоціацію України з ЄС. Окрім того, посилено роботу з акредитації організацій колективного управління відповідно до Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав». Напрацьовується порядок застосування заходів зі сприяння захисту прав інтелектуальної власності з визначенням алгоритму дій посадових осіб митних органів при застосуванні заходів щодо захисту прав інтелектуальної власності, взаємодії з правовласниками, декларантами, запровадження стандартизованих форм повідомлень.

Одним із аспектів успішного виконання вимог Угоди про асоціацію України з ЄС є питання належного захисту прав інтелектуальної власності в нашій державі, яке окрім того застосовується і до держав-членів Світової організації торгівлі, основною угодою якої є Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода ТРІПС). Указаною угодою визначено, що країни-учасниці зобов'язуються забезпечити на своїй території дію таких процедур, які дають змогу здійснювати заходи, що запобігають порушенню законодавства у сфері охорони прав інтелектуальної власності та їх недопущення [12]. Підписавши Угоду ТРІПС, яка сама по собі не зобов'язує створювати суди з питань інтелектуальної власності, більшість держав-учасниць зробили це з власної ініціативи. Наразі існують різні форми судів та арбітражів з питань інтелектуальної власності, які іменуються по-різному: Спеціалізований суд з питань інтелектуальної власності, Суд з інтелектуальної власності, Патентний суд, Суд з питань інтелектуальних майнових спорів, Суд з інтелектуальної власності та

міжнародної торгівлі тощо. Тобто міжнародною спільнотою визнається важливість саме судового захисту прав інтелектуальної власності. Судова спеціалізація, тобто виокремлення судів з питань інтелектуальної власності, дає змогу більш ефективно виявляти та вирішувати проблеми у цій сфері. Забезпечуючи такі суди відповідними фахівцями, держава створює умови для зниження рівня судових помилок, судових витрат, удосконалюючи судову практику в зазначеній сфері, що, у свою чергу, матиме результатом більшу узгодженість і підвищення передбачуваності в правовідносинах з питань інтелектуальної власності [4, 64]. На сьогодні попри те що питання створення Вищого суду з питань інтелектуальної власності віднайшло свою практичну реалізацію в указі президента про його утворення, досі залишається низка питань щодо правового статусу цього суду і питань реалізації ним повноважень судового захисту прав інтелектуальної власності в Україні. Створення такого інституту в державі — важливий крок на шляху до захисту прав інтелектуальної власності, однак необхідним є його вдосконалення, інакше може мати місце зворотний ефект від таких заходів, який призведе до ще більшого порушення інтелектуальних прав громадян. Аналізуючи норми чинних процесуальних кодексів і новоствореного закону «Про судоустрій і статус суддів», важливо вказати на неврегульованість низки питань у сфері судового захисту прав інтелектуальної власності та правового статусу Вищого суду з питань інтелектуальної власності, що порушує принцип доступу кожного до справедливого правосуддя. Створення нового Вищого суду з питань інтелектуальної власності поставило нові питання перед українським законодавцем, вітчизняною практикою та наукою, до яких належать проблемні аспекти назви суду, розмежування компетенції судів, територіальна та інстанційна будова суду з питань інтелектуальної власності, відповідна професійна підготовка суддів

ПОГЛЯД НАУКОВЦЯ

тощо. Позитивний міжнародний досвід впровадження в судову систему інституту захисту прав інтелектуальної власності переконує у прогресивності, обґрунтованості та доцільності такого кроку. Діяльність цього спеціалізованого інституту в системі судової влади, у разі його вдосконалення, дасть можливість максимально професійно та ефективно здійснювати захист прав інтелектуальної власності, за умови вдосконалення правового статусу суддів, процедури їх підготовки та добору.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, проведене дослідження дає змогу стверджувати, що Національна стратегія розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні на 2020–2025 роки не є панацеєю від нинішніх проблем. Ефективність її прийняття, безсумнівно, вплине на всі

сфери діяльності держави та її уповноважених органів у галузі інтелектуальної власності. Окрім того, у державі повинна бути впроваджена система практичної реалізації стратегії, адже практика засвідчує, що прийняття таких документів не завжди супроводжується їх ефективним виконанням. Тому потрібно максимально консолідувати зусилля органів усіх гілок влади для зосередження уваги на виконанні та реалізації запровадженої реформи. Важливим кроком у цьому напрямі є завершення судової реформи. ●

Список використаних джерел / List of references

1. Болотіна (Дігтяр) А. О. Кримінально-правова охорона права інтелектуальної власності на лікарські засоби: проблеми судового захисту. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. № 6. 2019. С. 36–45.
URL: <http://urap.inprojournal.org/article/view/188329/187672>.
2. Довгань Г. В. Становлення та розвиток законодавства України про інтелектуальну власність (історико-правовий аспект) : автореф. канд. юрид. наук : 12.00.01. Львів, 2009. С. 19.
3. Доріс Л. Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування. *Практичний посібник* / Л. Доріс, Рей П., Жаров В., Шевелева Т. та ін. Київ : К.І.С., 2007. 448 с.
4. Жаров В. О. Право інтелектуальної власності в системі права України : навч. посіб. Київ : Інститут інтелектуальної власності і права, 2006. 108 с.
5. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС за 2019 рік : Результати та плани. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/ar-aa-implementation-2019-4.pdf>.
6. Клочко А. М., Дігтяр А. О. Розмежування банківської та комерційної таємниці як об'єктів кримінально-правової охорони та забезпечення права інтелектуальної власності. *Форум права*. № 5. 2018. С. 50–58.
URL: https://forumprava.pp.ua/files/050-058-2018-5-FP-Klochko,Dihtiar_7.pdf.
7. Кримінальний Кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2001. № 25–26. Ст.131.
8. Національна стратегія розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні на 2020–2025 роки.
URL: https://drive.google.com/file/d/1oqjabxZiTempwJjaZsO1NoLt7fvP_qxj/view.
9. Орлюк О. П. Інтелектуальна власність в Україні: досвід, законодавство, проблеми, перспективи. *Право України*. № 3. 2011. С. 4–20.
10. Побудова ефективної системи охорони прав інтелектуальної власності: Парламентські слухання.
URL: http://static.rada.gov.ua/zakon/new/par_sl/sl161219.htm.
11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконален-

- ня охорони прав на компоновання напівпровідникових виробів : Закон України від 19.09.2019 року № 111-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/111-20/paran7#n7>.
12. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності : угода; міжнародний документ від 15.04.1994; СОР. Офіційний вісник України. 2010. № 84. Ст. 2989.
13. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 року № 435-IV. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. № № 40–44. Ст. 356.
1. Bolotina (Dihtiar) A. O. Kryminalno-pravova okhорona prava intelektualnoi vlasnosti na likarski zasoby: problemy sudovoho zakhystu. Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti. № 6. 2019. S. 36–45.
URL: <http://uran.inprojournal.org/article/view/188329/187672>.
2. Dovhan H. V. Stanovlennia ta rozvytok zakonodavstva Ukrainy pro intelektualnu vlasnist (istoryko-pravovyi aspekt) : avtoref. kand. yuryd. nauk : 12.00.01. Lviv, 2009. S. 19.
3. Doris L. Zakhyst prav intelektualnoi vlasnosti: normy mizhnarodnoho i natsionalnoho zakonodavstva ta yikh pravozastosuvannia. Praktychnyi posibnyk / L. Doris, Rei P., Zharov V., Sheveleva T. ta in. Kyiv : K.I.S., 2007. 448 s.
4. Zharov V. O. Pravo intelektualnoi vlasnosti v systemi prava Ukrainy : navch. posib. Kyiv : Instytut intelektualnoi vlasnosti i prava, 2006. 108 s.
5. Zvit pro vykonannia Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta YeS za 2019 rik : Rezultaty ta plany. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/ar-aa-implementation-2019-4.pdf>.
6. Klochko A. M., Dihtiar A. O. Rozmezhuvannia bankivskoi ta komertsii noi taiemnyi yak ob'ektiv kryminalno-pravovoi okhорony ta zabezpechennia prava intelektualnoi vlasnosti. Forum prava. № 5. 2018. S. 50–58.
URL: https://forumprava.pp.ua/files/050-058-2018-5-FP-Klochko,Dihtiar_7.pdf.
7. Kryminalnyi Kodeks Ukrainy vid 05.04.2001 r. № 2341-III. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR). 2001. № 25–26. St.131.
8. Natsionalna stratehiia rozvytku sfery intelektualnoi vlasnosti v Ukraini na 2020–2025 roky.
URL: https://drive.google.com/file/d/1oqjabxZiTempwJjaZsO1NoLt7fvP_qxj/view.
9. Orliuk O. P. Intelektualna vlasnist v Ukraini: dosvid, zakonodavstvo, problemy, perspektyvy. Pravo Ukrainy. № 3. 2011. S. 4–20.
10. Pobudova efektyvnoi systemy okhорony prav intelektualnoi vlasnosti: Parlamentski slukhannia.
URL: http://static.rada.gov.ua/zakon/new/par_sl/sl161219.htm.
11. Pro unesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo vdoskonalennia okhорony prav na komponuvannia napivprovodnykovykh vyrobiv : Zakon Ukrainy vid 19.09.2019 roku № 111-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/111-20/paran7#n7>.
12. Uhoda pro torhovelni aspekty prav intelektualnoi vlasnosti : uhoda; mizhnarodnyi dokument vid 15.04.1994; SOT. Ofitsiyni visnyk Ukrainy. 2010. № 84. St. 2989.
13. Tsyvilnyi Kodeks Ukrainy vid 16.01.2003 roku № 435-IV. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR). 2003. № № 40–44. St. 356.

Надійшла до редакції 21.04.2020 року

Горбачева Е., Нежевело В., Хайхан И. Национальная стратегия развития сферы интеллектуальной собственности в Украине в контексте обеспечения выполнения международных обязательств. В статье затронуты проблемы обеспечения Украиной выполнения своих международных обязательств, в частности в сфере интеллектуальной собственности, которая на сегодняшний день является одной из самых критических по выполнению Соглашения об ассоциации Украины с ЕС. В статье определено, что основой для единства и комплексного характера государственной политики в сфере интеллектуальной собственности является принятие Национальной стратегии развития сферы ин-

ПОГЛЯД НАУКОВЦЯ

теллектуальной собственности на 2020–2025 годы. Указанная стратегия должна стать отражением адаптации института интеллектуальной собственности к общим мировым тенденциям и успешных европейских практик, содержать цель и пути ее практической реализации. От успешного принятия стратегии зависит дальнейшее развитие судебно-правовой реформы в Украине, в рамках которой уже создан Высший суд по вопросам интеллектуальной собственности, однако без единства законодательства, стратегической его согласованности невозможна практическая реализация начатой реформы, а соответственно и выполнение международных обязательств.

Ключевые слова: Национальная стратегия развития сферы интеллектуальной собственности на 2020-2025 годы, международные обязательства, судебная реформа, Высший суд по вопросам интеллектуальной собственности

Gorbacheva K., Nezhevelo V., Haihan I. National strategy of intellectual property in Ukraine in the context of international obligations. In times of a deep economic crisis, international support, including economic support, depends largely on fulfillment of the international obligations undertaken by Ukraine. Due to the complexity of the reforms implemented by Ukrainian society, political infighting, lack of political will, unity and consistency in the implemented reforms, our country today recognizes the improper and untimely implementation of certain provisions of the Association Agreement with the EU. Intellectual activity permeates all spheres of society, its results, intellectual property rights are in constant development, changing, new objects appear, which presents new requirements for legal systems, on the legal regulation of the specified sphere, and arising out legal relationships. Today, implementation of the Association Agreement with the EU, one of the Chapters of which is the field of intellectual property, assumes of economic and political importance. However, even the judicial reform introduced and the creation of the High Court on Intellectual Property have not deliver their expected results. All because of inconsistency of actions of legislative and executive branches of power, lack of systematicity in reform, and its insufficient substantiation. That is why, today, there is a growing need for the adoption of the National Strategy for the Development of the Intellectual Property Sphere for the period 2020–2025, which should become a comprehensive reflection of the state policy in the field of intellectual property. As to its legal nature, the National Strategy for the Development of Intellectual Property is a set of measures aimed at: (creating) promoting and encouraging the creation of intellectual property rights; (use) the introduction of favorable conditions and mechanisms for the use of intellectual property rights in production and other economic sectors; establishment of effective public administration in the field of intellectual property; increase of efficiency of activity of state institutions of the intellectual property protection system, examination of applications and issuance of security documents; improvement of legislation on protection of intellectual property rights; improving the mechanisms of protection of intellectual property rights; formation of a high level of culture and education in the field of intellectual property in order to build a competitive national economy, based on knowledge and innovation and implemented by the Government of our country. The effectiveness of the Strategy depends on the successful implementation of judicial reform and the effective work of the High Court on Intellectual Property.

Keywords: National Intellectual Property Development Strategy for 2020–2025, international obligations, judicial reform, the High Court of Intellectual Property